

ความแตกต่างของระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อการบริหารกิจการในจังหวัดอุบลราชธานี

The Difference in the Levels of the Utilizations Financial Statements for SMEs Entrepreneurs in Business Management in Ubon Ratchathani Province

ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์¹

sirijaen@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการบริหารธุรกิจ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และเลือกตัวอย่างตามสะดวก จำนวน 100 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการ 10 ราย โดยใช้แบบสอบถามทั้งแบบมีและไม่มีโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ประเภทการจัดตั้งธุรกิจ และประเภทของการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม ขนาดของธุรกิจ (เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ) ที่แตกต่างกัน จะมีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่มีขนาดของธุรกิจที่มีเงินทุนจัดตั้งไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีมูลค่าทรัพย์สินรวมสุทธิของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 50 ล้านบาท จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการที่น้อยกว่าผู้ประกอบการที่มีขนาดของธุรกิจที่ใหญ่กว่า

คำสำคัญ: 1) ผู้ประกอบการ 2) งบการเงิน 3) ระดับการใช้ประโยชน์

Abstract

The objective of this research was to study the difference in the levels of financial statements for SMEs' entrepreneurs in business management. The data were collected from 100 entrepreneurs in Amphoe Muang, Ubon Ratchathani province and, 10 of whom were selected for in-depth interviews using both constructed and unconstructed questionnaires. The research found that then difference in the level of education, experience in business management, business entity and types of business organization did not affect utilization level of financial statements for SMEs' entrepreneurs in business management ($P < 0.05$). However, the difference in the size of business (funding for the establishment) differentiated the utilization level of financial statements for SMEs' entrepreneurs in business management ($P < 0.01$); especially, entrepreneurs with the size of business of lower than 5 million Baht of funding for the establishment and had the total net assets value for the accounting period of lower than 50 million Baht might result in the less use of the financial statements than the entrepreneurs with the bigger size of business.

Keywords: 1) Entrepreneur 2) Financial Statement 3) utilization level

¹ สาขาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ กว่าร้อยละ 95 ของธุรกิจเอกชนในประเทศไทยเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งถือว่าเป็นระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่ และมีความสำคัญที่รัฐบาลควรให้การสนับสนุนเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันได้กับประเทศต่างๆ ได้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2556) ภาครัฐและเอกชนหลายแห่งได้มีการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ SMEs เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้พัฒนาศักยภาพ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างเต็มกำลัง ตัวอย่างการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐ คือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยงานกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาคในฐานะหน่วยงานผู้นำในการดูแล ขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด ได้ร่วมมือกับภาคเอกชนในจังหวัดในการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งเน้นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดและของไทยให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยมีกลยุทธ์ที่ต้องการ “มุ่งยกระดับการค้า เชื่อมโยงสู่วงกลมเศรษฐกิจ” นำมาสู่การกำหนดเป็นพันธกิจหลายประการ โดยหนึ่งในพันธกิจนั้นคือ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ OTOP เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และ ผู้ประกอบการขนาดย่อม เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของจังหวัดให้เกิดความเข้มแข็ง และสามารถเข้าถึงแหล่งทุน มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบทางการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ในจังหวัดอุบลราชธานีมีการดำเนินธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดย SMEs เหล่านี้ส่วนใหญ่มีสถานะเป็นนิติบุคคลและต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมไปถึงการจัดทำงบการเงิน ซึ่งเป็นรายงานทางบัญชีที่แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและส่วนของผู้ถือหุ้นในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาด้วย ทั้งนี้งบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นนอกจากเพื่อประโยชน์ในการเสนอรายงานทางการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากรแล้ว

ผู้บริหารของกิจการยังสามารถใช้ข้อมูลในงบการเงินเพื่อวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงผลการดำเนินงานของกิจการของตนให้ดีขึ้น อีกทั้ง หากผู้ประกอบการต้องการจะหาแหล่งเงินทุนจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการแล้วด้วย ธนาคารหรือสถาบันการเงินเหล่านั้นจะพิจารณาเงินในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และความสามารถในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก่อนการตัดสินใจปล่อยสินเชื่อเช่นเดียวกัน ดังนั้น หากผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน และสามารถนำข้อมูลจากงบการเงินดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับธุรกิจได้อย่างเต็มที่จะส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการบริหารธุรกิจ โดยแยกออกเป็นแต่ละประเด็นได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ ประเภทของการประกอบ และขนาดของธุรกิจ (เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ) ที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ยังไม่เห็นประโยชน์หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่เต็มที่ ได้เห็นความสำคัญและหันมาใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบการเงินและระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) หมายถึง รายงานข้อมูลทางการเงินที่ได้จัดทำขึ้นจากข้อมูลทางการเงินที่กิจการได้จัดบันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการโดยแสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และ งบกระแสเงินสดตามลำดับ รวมถึง หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายละเอียดประกอบ และข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน โดยฝ่ายบริหารของ

กิจการมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำ และนำเสนอ
งบการเงินของกิจการ ข้อมูลที่อยู่ในงบการเงิน
จำเป็นต้องเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
เชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินทุกประเภท กล่าวคือ
ข้อมูลที่น่าเสนอจะต้องมีลักษณะร่วม ซึ่งสามารถ
ตอบสนองความต้องการทั่วไปของผู้ใช้งบได้
นอกจากนี้ งบการเงินที่แต่ละกิจการจัดทำขึ้นนั้น ถือเป็น
แหล่งข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึง
ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกิจการต่าง ๆ ซึ่งจะ
ช่วยลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจในการบริหาร
กิจการได้เป็นอย่างดี

งบการเงินมีบทบาทสำคัญอย่างมากสำหรับ
ผู้ประกอบการธุรกิจ และยังมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น
เมื่อ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2543, หน้า 7) ได้ขอมติ
ต่อคณะรัฐมนตรีประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ. 2543 โดยมีเนื้อหาสำคัญที่ต้องการทำให้
คุณภาพของการจัดทำบัญชีของภาคธุรกิจมีมาตรฐาน
ยิ่งขึ้น มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ซึ่งจะส่งผลดี
ต่อเศรษฐกิจการค้าของประเทศโดยรวมและเป็น
ประโยชน์ต่อผู้ใช้สารสนเทศจากงบการเงิน

บุญเสริม วิมุกตะนันท์และคณะ (2554,
หน้า 25) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำและ
นำเสนองบการเงิน โดยอ้างอิงจากแม่บทการบัญชีว่า
การจัดทำงบดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์
โดยทั่วไป และมีการจัดทำและนำเสนออย่างน้อยปี
ละหนึ่งครั้งเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งบ
การเงินซึ่งต้องใช้ข้อมูลในงบการเงินเพื่อการ
ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น ประเมินความสามารถ
ของกิจการในการจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างและผู้ขาย
สินค้า การจ่ายดอกเบี้ย และการจ่ายเงินกู้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2552, หน้า 1)
ได้อธิบายว่ากลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกล
ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจ ถือเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่
ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ
ไทยไม่ควรมองข้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤต
เศรษฐกิจ ซึ่งหากผู้ประกอบการสามารถบริหารระบบ
บัญชีภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำ
สารสนเทศทางบัญชีมาประยุกต์ใช้ประกอบการ
วางแผน การตัดสินใจ การควบคุม การประเมินผล
และการปรับปรุงแก้ไขงาน จะช่วยให้ผู้ประกอบการ
สามารถวางแผนและดำเนินธุรกิจได้อย่างมี

ประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะช่วยให้ธุรกิจสามารถ
ก้าวไกลในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้อย่างแน่นอน และ
สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม ตามพ.ร.บ.ส่งเสริมวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ซึ่งกำหนดให้
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อ
ปรับปรุงและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพ
และขีดความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งการพัฒนาการ
จัดการด้านการเงินและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการ
พัฒนาให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความสามารถในการ
ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการก็ถือเป็น
หนึ่งในแผนปฏิบัติการดังกล่าวเช่นเดียวกัน
เนื่องจากผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสงค์จะขอรับ
ความช่วยเหลือ การสนับสนุนและส่งเสริมจาก
สำนักงานฯจะต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานฯ
ถึงความเป็นไปได้และความจำเป็นในทางเศรษฐกิจ
การเงิน การลงทุน และเงินทุนหมุนเวียนควบคู่
กันไป ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่อยู่ใน
งบการเงินของผู้ประกอบการทั้งสิ้น ดังนั้น หาก
ผู้ประกอบการ SMEs ขาดความรู้ ความสนใจ และ
ความเข้าใจในข้อมูลต่างๆที่อยู่ในงบการเงิน
ว่าผู้ประกอบการสามารถนำมาใช้ประโยชน์ใน
รูปแบบใดได้บ้าง ผลเสียก็จะตกที่ผู้ประกอบการ
เพราะผู้ประกอบการอาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือ
การส่งเสริม หรือสนับสนุนจากสำนักงานฯได้อย่าง
เต็มที่นั่นเอง (ศูนย์ทนายความทั่วไทย 2556)

สารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems)

ในอดีตการบริหารธุรกิจจะประสบความสำเร็จ
หรือไม่จะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเป็นสำคัญ กล่าวคือ
ถ้าคนใดสามารถวางแผนได้ดี ควบคุมงานได้ดี ก็จะทำให้
การบริหารกิจการนั้นสัมฤทธิ์ผลได้ แต่ในปัจจุบัน
เมื่อธุรกิจมีการแข่งขันมากขึ้น ประกอบกับเทคโนโลยี
ทางคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนามากขึ้น คุณภาพของ
การบริหารและความอยู่รอดขององค์กรนั้นจึงขึ้นกับ
ข้อมูลที่มีมากกว่าตัวบุคคล ดังนั้นการบริหารสมัยใหม่
จะให้ความสำคัญกับระบบข้อมูล และระบบ
สารสนเทศมากขึ้น เพราะหากกิจการใดมีระบบ
สารสนเทศที่ดีกว่าก็จะทำให้สามารถให้ข้อมูลในการ
ตัดสินใจที่รวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากกว่า

ซึ่งจะส่งผลให้กิจการนั้นสามารถอยู่รอดได้มากกว่า
นั่นเอง (วิชนิพร เศรษฐสุตโก, 2555, หน้า 9)

นอกจากนี้ วัชร บุนยเนตร (2549, หน้า 41-58) ยังได้กล่าวไว้ว่า หากผู้ประกอบการท่านใดที่เพิกเฉยต่อข้อมูลทางการบัญชีเพียงเพราะเหตุผลที่ว่า กระบวนการบันทึกบัญชีมีความยุ่งยากและสลับซับซ้อน ทำให้ยากที่เข้าใจงบการเงินได้ ความคิดที่ว่านี้ถือว่าไม่ถูกต้อง เพราะในการประกอบกิจการให้ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งแล้วผู้ประกอบการควรที่จะมุ่งเน้นประเด็นในการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจมากกว่าที่จะคำนึงถึงความสลับซับซ้อนของกระบวนการบันทึกบัญชี

การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารงานธุรกิจขนาดย่อม

ดาร์ณี เอื้อชนะจิต (2554) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพข้อมูลบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะขององค์กรธุรกิจ โครงสร้างองค์กร และวัฒนธรรมองค์กรจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ งานวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารในการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะแก่สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ถึงความสำคัญของการจัดทำแนวปฏิบัติทางการบัญชีให้เหมาะสมกับข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ ธนชัย อำนวยสวัสดิ์ (2557) ยังได้อธิบายในบทความรายงานทางการเงินกับความแข็งแกร่งทางการเงินของ SMEs ไทย (ตอนที่ 2) ว่า หลักฐานที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และรายงานการวิเคราะห์งบการเงินต่างๆ ในการศึกษาผลการดำเนินงานของ SMEs ถูกวัดโดยทั้งเป้าหมายทางการเงินและไม่ใช้การเงิน เป้าหมายสำคัญในการจัดการการเงิน ได้แก่ กำไร การเติบโตของยอดขาย ผลตอบแทนในสินทรัพย์ และ เงินสดหมุนเวียน ส่วนเป้าหมาย

ที่ไม่ใช่การเงิน ได้แก่ รูปแบบของวิถีทางการดำเนินชีวิต ความเป็นอิสระและงานที่มั่นคง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ผู้ประกอบการยังขาดการสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผลการดำเนินงานของกิจการ กล่าวคือ ข้อมูลที่ได้ยังไม่ถูกต้อง การเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก และการใช้ตัวบุคคลในการวัดผลการดำเนินงานในหลายๆ เรื่องที่ถูกใช้โดยไม่เหมาะสม

สารสนเทศทางการบัญชีนับเป็นข้อมูลประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อผู้บริหารในระดับต่างๆ ทั้งนี้เพราะสารสนเทศทางการบัญชีเป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของกิจการที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงินได้ เมื่อมองถึงหน้าที่ทางการบริหารจะพบว่าหน้าที่ทางการบริหารมีการใช้สารสนเทศทางการบัญชีด้วยกันทั้งสิ้น กนกพร บุญทรัพย์ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจสารสนเทศในงบการเงินของผู้บริหารในนิคมอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร รูปแบบของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว และมูลค่าสินทรัพย์ของกิจการ ล้วนมีผลต่อความเข้าใจสารสนเทศในงบการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรนภา อีระกุล (2550, หน้า 334-352) ซึ่งศึกษาการใช้ข้อมูลบัญชีบริหารในโรงงานของจังหวัดสงขลา พบว่า ประเภทอุตสาหกรรม เงินลงทุน รูปแบบของกิจการ ระยะเวลาที่ได้ดำเนินธุรกิจ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ด้านบัญชีของสมุห์บัญชี มีการใช้ข้อมูลบัญชีบริหารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้ข้อมูลบัญชีบริหาร คือ การที่ผู้บริหารระดับสูงขาดความเข้าใจในวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การขาดระบบบัญชีที่เหมาะสม และการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีบริหาร

สุรพงษ์ ศักดิ์สุจริต (2550) ยังได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ ในเขตจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจมีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวม และด้านงบแสดงฐานะการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากในด้านงบกำไรขาดทุน ผู้ประกอบการธุรกิจ

ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมและเป็นรายได้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ประกอบการธุรกิจที่ระยะเวลาดำเนินงาน 5-10 ปี มากกว่า 15 ปี และ 11-15 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมมากกว่าผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ($P<0.05$) ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีจำนวนพนักงาน 6-10 คน 11-15 คน และมากกว่า 15 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมมากกว่าผู้ประกอบการที่มีพนักงานต่ำกว่า 5 คน ($P<0.05$) ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีสินทรัพย์มากกว่า 10 ล้านบาท มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวม มากกว่าผู้ประกอบการที่มีสินทรัพย์ต่ำกว่า 1 ล้านบาท 6-10 ล้านบาท และ 1-5 ล้านบาท ($P<0.05$)

ทั้งนี้ ภัทรา นาคน้อย (2551) ได้ศึกษาการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารในแต่ละด้าน ผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่มีความแตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านการสั่งการและการตัดสินใจ ยกเว้น ปัจจัยขนาดของกิจการตามเงินทุนของกิจการ มูลค่าสินทรัพย์ และจำนวนลูกจ้างที่ไม่แตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ และระดับการศึกษาที่ไม่แตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และเลือกตัวอย่างตามสะดวก จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 266 ราย (หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี, 2555) และเลือกมาทั้งสิ้น 100 ราย พร้อมทั้งสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการ 10 ราย โดยใช้แบบสอบถามทั้งแบบมีและไม่มีโครงสร้างข้อมูลที่เกิดขึ้นได้จะถูกนำมาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาในการสรุปผลการศึกษา

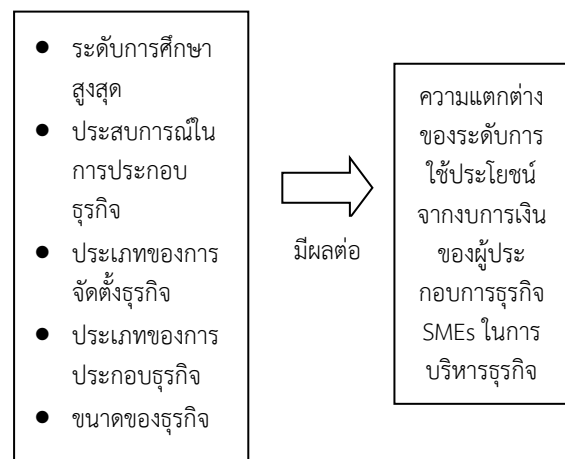
เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) แสดงค่าความถี่หรือร้อยละ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการ เช่น เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ และประเภทของธุรกิจ เป็นต้น วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินในภาพรวมของด้านการวางแผน การควบคุม การสั่งการและการตัดสินใจ โดยวิเคราะห์จำแนกในภาพรวมตามระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ ประเภทของการประกอบธุรกิจ และขนาดของธุรกิจ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variances: One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และจะยอมรับสมมติฐานเมื่อค่า Sig น้อยกว่า 0.05 และเมื่อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกันแล้ว ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยดังกล่าวไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Different (LSD) เพื่อทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ กรอบแนวคิดของงานวิจัยสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 และมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.0 จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้ประกอบการพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 34.0 มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่จัดตั้งธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด และหาหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคล ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 47.0 และ 45.0 ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 82.0 ประกอบธุรกิจซื้อมาขายไป

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการไม่เกิน 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85 และมีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ส่วนมากไม่เกิน 50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.0 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่วนมากมีจำนวนพนักงานและลูกจ้างไม่เกิน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 และมีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน) ส่วนใหญ่ เกิน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.0 (ดูตารางที่ 1)

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	40.0
หญิง	60	60.0
รวม	100	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	9.0
อนุปริญญา	19	19.0
ปริญญาตรี	61	61.0
สูงกว่าปริญญาตรี	10	10.0
รวม	100	100.0
ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
น้อยกว่า 1 ปี	15	15.0
1-3 ปี	16	16.0
4-6 ปี	15	15.0
7-10 ปี	20	20.0
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	34	34.0
รวม	100	100.0
ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ		
บริษัทจำกัด	47	47.0
หาหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคล	45	45.0
หาหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	8	8.0
รวม	100	100.0
ประเภทของการประกอบธุรกิจ		
การซื้อมาขายไป	82	82.0
การบริการ	11	11.0
การผลิต	7	7.0
รวม	100	100.0
เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ		

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5 ล้านบาท	85	85.0
เกิน 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท	8	8.0
เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไป	7	7.0
รวม	100	100.0
มูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555)		
ไม่เกิน 50 ล้านบาท	91	91.0
51 - 100 ล้านบาท	5	5.0
เกินกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป	4	4.0
รวม	100	100.0
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง		
ไม่เกิน 50 คน	89	89.0
51 - 100 คน	6	6.0
เกินกว่า 100 คนขึ้นไป	5	5.0
รวม	100	100.0
ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน)		
ไม่เกิน 1 ปี	9	9.0
ไม่เกิน 5 ปี	12	12.0
เกิน 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	13	13.0
เกิน 10 ปี ขึ้นไป	66	66.0
รวม	100	100.0

2. ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารของกิจการ ผลปรากฏดังนี้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานนั้น (Inferential Statistics) สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานตามลำดับดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประกอบการ โดยมีสมมติฐานว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประกอบการ พบว่า ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.584 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหมายความว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของประกอบการที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตาราง 2 ความแตกต่างของระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประกอบการ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.682	4	.170	.715	.584
	ภายในกลุ่ม	22.411	94	.238		
	รวม	23.092	98			

สมมติฐานข้อ 2 ประสพการณ์ในการประกอบธุรกิจ โดยมีสมมติฐานว่าประสพการณ์ในการประกอบธุรกิจที่ต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม จำแนกตามประสพการณ์ในการประกอบธุรกิจ พบว่า ระดับ

ของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.896 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน หมายความว่า ประสพการณ์ในการประกอบธุรกิจ แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตาราง 3 ความแตกต่างของระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ โดยภาพรวม จำแนกตามประสพการณ์ในการประกอบธุรกิจ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.260	4	.065	.271	.896
	ภายในกลุ่ม	22.328	93	.240		
	รวม	22.588	97			

สมมติฐานข้อ 3 ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ โดยมีสมมติฐานว่าประเภทของการจัดตั้งธุรกิจที่ต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม จำแนกตามประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ พบว่า ระดับของการ

ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ โดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.605 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน หมายความว่า ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตาราง 4 ความแตกต่างของระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ โดยภาพรวม จำแนกตามประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.240	2	.120	.505	.605
	ภายในกลุ่ม	22.852	96	.238		
	รวม	23.092	98			

สมมติฐานข้อ 4 ประเภทของการประกอบธุรกิจ โดยมีสมมติฐานว่าประเภทของการประกอบธุรกิจที่ต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม จำแนกตามประเภทของการประกอบธุรกิจ พบว่า ระดับของ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ โดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.124 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน หมายความว่า ประเภทของการประกอบธุรกิจแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตาราง 5 ความแตกต่างของระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ โดยภาพรวม จำแนกตามประเภทของการประกอบธุรกิจ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.364	3	.455	1.971	.124
	ภายในกลุ่ม	21.687	94	.231		
	รวม	23.051	97			

สมมติฐานข้อ 5 ขนาดของธุรกิจ โดยมีสมมติฐานว่าขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของธุรกิจ พบว่า ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ กับระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงิน

เพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.560 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหมายความว่า ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน) แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตาราง 6 ความแตกต่างของระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของธุรกิจ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ	ระหว่างกลุ่ม	5.108	2	2.554	13.757	.000**
	ภายในกลุ่ม	17.450	94	.186		
	รวม	22.558	96			
มูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555)	ระหว่างกลุ่ม	3.572	2	1.786	8.748	.000**
	ภายในกลุ่ม	18.986	93	.204		
	รวม	22.558	95			
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	3.750	2	1.875	9.228	.000**
	ภายในกลุ่ม	19.301	95	.203		
	รวม	23.051	97			
ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน)	ระหว่างกลุ่ม	0.492	3	0.164	0.690	0.560
	ภายในกลุ่ม	22.600	95	0.238		
	รวม	23.092	98			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อย่างไรก็ตาม ขนาดของธุรกิจจำแนกเงินทุนในการจัดตั้งกิจการ จำแนกมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) และจำแนกจำนวนพนักงานและลูกจ้าง ที่แตกต่างกัน กับระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า ขนาดของธุรกิจ (เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ) ที่

แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ด้วยวิธีทดสอบแบบ Least Significant Different (LSD) เพื่อทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 7 - 9

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างเงินทุนในการจัดตั้งกิจการแตกต่างกัน กับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ โดยภาพรวม โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD พบว่า

1. ขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการไม่เกิน 5 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการ 5-10 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการ ไม่เกิน 5 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการ 5-10 ล้านบาท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.58

2. ขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการไม่เกิน 5 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการเกินกว่า 10 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการ ไม่เกิน 5 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการเกินกว่า 10 ล้านบาท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.75

3. ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างเงินทุนในการจัดตั้งกิจการแตกต่างกัน กับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ โดยภาพรวม โดยวิธี LSD

เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ	$\bar{X}$	ไม่เกิน 5 ล้านบาท	5-10 ล้านบาท	เกินกว่า 10 ล้านบาท
ไม่เกิน 5 ล้านบาท	3.10	-	-	-
5-10 ล้านบาท	3.68	0.002**	-	-
เกินกว่า 10 ล้านบาท	3.85	0.000*	0.484	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่สำหรับมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) แตกต่างกับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD พบว่า

1. ขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ไม่เกิน 50 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) 50 - 100 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ไม่เกิน 50 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวม

สุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) 50 - 100 ล้านบาท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14

2. ขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ไม่เกิน 50 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) เกินกว่า 100 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ไม่เกิน 50 ล้านบาท มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) เกินกว่า 100 ล้านบาท โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.53

3. ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง (ดังแสดงในตารางที่ 8)

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) แตกต่างกับกับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ โดยภาพรวม โดยวิธี LSD

มูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555)	$\bar{X}$	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	51-100 ล้านบาท	เกินกว่า 100 ล้านบาท
ไม่เกิน 50 ล้านบาท	3.15	-	-	-
51-100 ล้านบาท	4.29	0.001**	-	-
มากกว่า 100 ล้านบาท	3.68	0.023*	0.118	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างจำนวนพนักงานและลูกจ้างแตกต่างกันกับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD พบว่า

1. ขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้างไม่เกิน 50 คน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้าง 50-100 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้าง ไม่เกิน 50 คน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้าง 50-100 คน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.73

2. ขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้างไม่เกิน 50 คน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ แตกต่างจากขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้างมากกว่า 100 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้าง ไม่เกิน 50 คน มีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ น้อยกว่าขนาดธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานและลูกจ้างมากกว่า 100 คน โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.49

3. ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง (ดังแสดงในตารางที่ 9)

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างจำนวนพนักงานและลูกจ้างแตกต่างกันกับระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการโดยภาพรวม โดยวิธี LSD

จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	$\bar{X}$	ไม่เกิน 50 คน	51-100 คน	เกินกว่า 100 คน
ไม่เกิน 50 คน	3.14	-	-	-
51-100 คน	3.87	0.000**	-	-
มากกว่า 100 คน	3.63	0.035*	0.418	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการจำนวน 10 ราย ทำให้ทราบว่า การบริหารธุรกิจของรุ่นพ่อจะไม่สนใจตัวเลขในงบการเงินเท่ากับประสบการณ์ทักษะการเจรจา และการรับรู้ของผู้ประกอบการทั้งในอดีตและในปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริหารรุ่นพ่อเกือบทั้งหมดไม่ได้ศึกษาในระดับปริญญาตรี หรืออาจกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดเพียงระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ก็สามารถบริหารกิจการของตนเองได้จนประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงจนสืบทอดมาให้รุ่นลูกต่อไปได้ อีกทั้ง ยังเกิดการถ่ายทอดความรู้และทัศนคติในการบริหารธุรกิจดังกล่าวจากรุ่นพ่อสู่รุ่นลูกอีกด้วย โดยการให้รุ่นลูกได้เห็นการปฏิบัติงานจริงของรุ่นพ่อและเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาส่งผลให้แม้ว่าการบริหารธุรกิจแบบรุ่นพ่อและรุ่นลูกจะมีวิธีการบริหารจัดการที่แตกต่างกันบ้าง แต่ทัศนคติทางความคิดยังคงไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นไม่ว่าผู้ประกอบการจะประกอบธุรกิจประเภทใด จัดตั้งแบบใด และมีประสบการณ์มากเพียงใด การให้ความสำคัญในการนำตัวเลขจากงบการเงินมาใช้ประโยชน์ก็ยังคงไม่แตกต่างกันนั่นเอง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ และประเภทของการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน จะมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม ขนาดของธุรกิจ (เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ) ที่แตกต่างกัน จะมีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่มีขนาดของ

ธุรกิจที่มีเงินทุนจัดตั้งไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีมูลค่าทรัพย์สินรวมสุทธิของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 50 ล้านบาท จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการที่น้อยกว่าผู้ประกอบการที่มีขนาดของธุรกิจที่ใหญ่กว่านั่นเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่จะมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารมากกว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการ ทั้งนี้ อาจนำตัวอย่างการใช้ประโยชน์ของธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมก็ได้ เนื่องจากในสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และกฎหมายต่างๆ ที่สลับซับซ้อนมากกว่าเดิมนั้น ทำให้ผู้ประกอบการและบุคลากรในองค์กรจะต้องมีความรู้ในการประกอบธุรกิจที่หลากหลายศาสตร์ เช่น การบริหารจัดการ การบัญชี การเงิน กฎหมาย ภาษีอากร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้ประกอบการและบุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง รู้ลึกและรู้จริง โดยเฉพาะการอ่านงบการเงินให้เป็น และสามารถนำตัวเลขในงบการเงินไปวิเคราะห์สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ อันนำไปสู่การวางแผน การควบคุม การตัดสินใจและการสั่งการให้กิจการดำเนินการไปได้ อย่างประสบความสำเร็จและยั่งยืนในอนาคต

บรรณานุกรม

- กนกพร บุญทรัพย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจสารสนเทศในงบการเงินของผู้บริหารในนิคมอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *Proceeding เผยแพร่ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, หน้า 207- 217. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.proceedings.bu.ac.th/.../apc?>
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2543). *พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ : กระทรวงพาณิชย์.

- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2550). ผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.dpu.ac.th/laic/page.php?id=6204>
- ธนชัย อำนวนยสวัสดิ์. (2557). รายงานทางการเงินกับความแข็งแกร่งทางการเงินของSMEsไทย (ตอน2). สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=drnui&group=3>.
- บุญเสริม วิมุกตะพันธ์ และคณะ. (2554). การบัญชีชั้นกลาง 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วี.พรินท์ จำกัด.
- พรนภา อีระกุล. (2550). การใช้ข้อมูลบัญชีบริหารในโรงงานของจังหวัดสงขลา. วารสารสงขลานครินทร์ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 13 (3), 334 – 352.
- ภัทรา นาคน้อย. (2551). การใช้การเงินเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกลุ่มอุตสาหกรรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ บ.ม., มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช .
- วชิระ บุญยเนตร. (2549). เข้าใจผลกระทบของรายการค้าต้องการเงินโดยไม่ต้องใช้เดบิตและเครดิต. ใน วรศักดิ์ ทุมมานนท์ และอุทัย ต้นละมัย (บรรณาธิการ), **รู้ลึกการบัญชีอย่างสบายๆ : เข้าใจผลกระทบของรายการค้าต้องการเงินโดยไม่ต้องใช้เดบิตและเครดิต** (หน้า 41-58). กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัยพร เศรษฐสุกโก. (2555). **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี**. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์ทนายความทั่วไทย. (2556). **พ.ร.บ.ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543**. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2556, จาก www.thailandlawcenter.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538975849&Ntype=19
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2552). **กลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกล ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ: ธนาคารกสิกรไทย.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2556). **การร่วมลงทุน**. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2556, จาก www.sme.go.th/Pages/Equity.aspx.
- สุรพงษ์ ศักดิ์สุจริต. (2550). ความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. **วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี. (2555). **แผนที่ธุรกิจ**. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2555, จาก www.thaichamber.org/Ubonratchathani/search.htm.